

»Blago onima, koji su ži-
sta života koji žive po zaklo-
nu Gospodnjem« (Ps 118, 1)
Iz Ulasna donacije sv. Mice

Nasljedovanje Krista

Gospodin se ustručava, da putuje kroz Samariju. On se ne srdi na Samaritanice. Ali ne će da im narivava svoju milost. Odlučio je da pođe prema Jerusalemu dalekim zavojnim putem preko istočne pokrajine Pereje.

Kad je Isus s učenicima prolazio tim putem, prkličući im se jedan pismoznac. On je govorio oduševljeno Spastelju: »Učitelju, ja ću Te sljediti, kamo god pođeš!« Taj pismoznac se nije ogradio proti nauci ni djelima Kristovima, kao što su drugi učinili. On se nije mogao usprotiviti moći riječi i djela Isusovih niti čaru Njegove osobe. Njemu je bilo jasno, kako je malena i luda njegojca pismoznost. Kako je mračna i neproduktivna njegojca pobožnost. Zato je pošao za Isusom. S njim je pošlo i njegovo nesavršenstvo. On je naime očekivao od Isusa lagodan život, čast i bogatstvo.

Isus je čvrstom rukom zahvatio u to njegovo nadanje. Kandidat za apostolsku službu mora znati na čemu je. Spastelj mu otvoreno i jasno kaže: »Lisice imadu svoja duplja i ptice svoja gnjezda, a ja ne znam, gdje ću nasloniti svoju glavu.«

U zemlji imade i neprijatelja, ali i prijatelja i štovatelja Isusovih. To se dobro zapaža na ovom Isusovu putovanju. Kao munja je prošla vijest selima: »Dolazi Isus iz Nazareta!« Na to je ustao jedan mladi čovjek i potrao na cestu, usprkos tomu, što mu je otac ležao mrtav na odru. Njemu je srce udaralo i zvalo ga: »Sljedi Isusa!« Čeznja da postane učenik Isusov, nije mu dala mira. Što se može proti tomu, ako nekoga zove milost Božja u svećenički ili redovnički život? U njegovu srcu postoji nemir, dokle god to ne ostvari. Onda je razumljivo, da je i ovaj mladić, čim je čuo, da Isus dolazi, pobjegao od kuće da Ga nađe.

Isus opazi, da na putu stoji stidljiv mladić, koji se jedva usuđuje, u svojoj čednosti, podići oči k Njemu, kamo li Ga nagovoriti Njegovo božansko oko ugleda čistu, veliku dušu. I reče mu: »Budi mojim učenicom!«

To je otdiekulo u uslima učenika kao slatka glazba. Biti učenikom Isusovim, to mu je odavno bio san noću i danju. A sada bi to imala biti zbilja! Račun se sjeva u očima. On je spreman cijelim svojim srcem da stupi među učenike Isusove. Ali sada mu padne na pamet: Otac mi leži mrtav kod kuće. Za par časaka je sproved. On ne smije od toga izostati. Majka i sestre ne će ga razumjeti, ako izostane. Kod posljednje pofasti oca on ne smije manjkati. Zbunjen izmucva molbu: »Dopusti, da najprije pokopam oca svoga!« Na to dobije tvrdi odgovor: »Pusti, da mrtvi pokopaju mrtve, a ti idi i propovijedaj riječ Božju!«

Kriste, kako možeš biti tako strog prema svojim učenicima!

Krist je znao, zašto je mladog čovjeka zadržavao kod sebe. Otiđe li mladić kući, tada će doći u pogibao njegovo zvanje. Majka, sestre i rođaci predbacuju mu, kako je ludo sljediti Isusa putajka, a odbaciti svećenike i pismoznace. One ne razvijaju zvanje i vjerna. One su mrtve, ne vjeruju. Neka

mrtvi pokopaju mrtve. A ovaj mladi hrabri čovjek pripada Bogu, pripada Kristu. On je pozvan na život i apostolat. Gospodin hoće da reče čvrstom rukom vezu, koja ga veže s njegovim rođacima.

Godje god dolazi Isus, tamo se razlijeva blagoslov. Jedan treći se javlja za učenika. On stupa pred Isusa i reče mu: »Gospodine, hoću da postanem Tvojem učenikom, dopusti mi, da se prije toga oprostim sa svojom kućom.« Spastelj pogleda kandidata. Gleda duboko u njegovu dušu. Mnogo je u njoj dobra, lijepa, ali imade i mnogo slabosti i polovičnosti. To srce pripada po polovici Njemu, po polovici rođacima. Ono je podijeljeno između vremenitih poslova i vječnih briga, između zemlje i neba. A učenik Isusov mora se vremenitog odreći, mora sasvim pripadati Učitelju, mora se sasvim posvetiti svomu zvanju, da spasava duše.

Da li je to spreman treći kandidat? Ako nije, može ići dalje. Gospodin ga ne treba. Isus čini pokušaj: On sasvim otvoreno odbija molbu toga čovjeka. On bi morao sljediti Isusa odmah, i prije nego li si uredi prilike i oprosti se od svojih. Isus mu reče zorno i ozbiljno: »Tko svoju ruku postavi na plug i ogledava se natrag, taj ne vrijedi za Božje kraljevstvo.«

Ova poruka vrijedi za sve kršćane. Naprijed treba da upravljaju svoj pogled k nebu vodi put. Zemlja je samo prolazna postaja. Stoga se kršćanin ne smije dati sputati zemaljskim brigama i užicima, niti dati zastrašiti zaprekama kao što su križ i trpljenje, žrtva i teškoća! Zapreke su tu, da se nadvladaju. Krist treba kršćane, koji znadu što vjeruju i hoće, i koji sve svoje sile zalažu za visoki nebeski cilj. Ostavi plug i zemlju i gledaj naprijed, a ne natrag! Ide se u nebo!

DOBROČINSTVA MARIJE BISTRICKE

U župnom uredu Marije Bistrice čuvaju se dvije omadne starinske knjige pod naslovom »Libri miraculorum...« knjige čudesa ili čudesnih uslišanja. Prva je knjiga potpuno ispisana rukom, druga je naceta i sadrži još mnogo neispisanih listova. U tim je knjigama sadržana ponajprije najstarija povijest Marije Bistrice, a zatim su bilježena čudesna uslišanja bistričkih hodočasnika počevši od god. 1688., kada je župnik Andrija Ivšić započeo proces. Odnosno zapisničko ispitivanje svega, što se dotada znalo o samom kipu Majke Božje u 1 milostima, što ih je Ona isprosilu u Bistrici ima tu vrlo zanimljivih podataka o povijesti Marije Bistrice, no na tom se možemo zadržati koji drugi put; ovom zgodom navesti ćemo nešto o bilješkanu, koje se tiču samih uslišanja.

U razdoblju od prve 101 godine zabilježeno je 1138 milošnih posredovanja Majke Božje Bistričke u različitim bolestima, nevoljama i potrebama ljudi, koji su joj se utjecali. Najveći broj ozdravljenja odnosi se na sljepocu i očne bolesti: 122, a zatim na oslobodjenje odnosno ozdravljenje ljudi, koji su bili zarobljeni, zatvoreni ili udati: 110. To je očito u vezi s tim, što je Majka Božja u Bistrici i sama »progledala i bila oslobodena uza, t. j. Njezin je kip, znamenar i zabačen, bio uzidan u sam zid crkve, tako da su tek nakon duga traženja pronašli lice, koje je jedva provirivalo iz svoje »tamnice«. Tako se i prvo čudono posredovanje pokazalo kod tri i pola-godišnje djevojčice, koja je bila uzeta na rukama i nogama, te je kod trećega obilaska oltara zatražila od majke, neka je pusti, da pođe dalje sama. I zaista, bila je potpuno zdrava. U noći te iste nedjelje ukazana se Majka Božja sedmorici zarobljenika u Kanja, koja sedmorici rospstva uputivši ih, da se savjetuju Njezinu zasovoru u Bistrici.

Ako bi se kome broj uslišanja učinio prevelik, treba pomisliti, da on vrijedi za razdoblje od preko stotinu godina, te da prema tome na pojedinu godinu otada nešto preko deset uslišanja. Za pretežnu je većinu godina broj još niži, dok je za tri godine (1728., 1729. i 1754.) zabilježeno po više od pedeset uslišanja. Očito je, da uslišanja nisu redovito bila bilježena, što je ovisilo i o revnosti župnika i o svilesti vjernika. Između zabilježenih slučajeva ima ih tridesetak, gdje se radi o ljudima pleničkom staze ili otdieljenj položaja. Ne isključuje se, da u nekih starih predrasuda nekoga zato, što su ti ljudi bili poznati javnosti, pa se moglo neopornije utvrditi govore li istinu, dok o seljacima i neznanijim ljudima nije nitko vodio posebice računa. Osim toga, ti su ljudi redovito

imali sredstava, da se prije toga uteku ličeničkoj pomoći, pa je tako točnije uslovljena bit njihove bolesti i njihovog ozdravljenja. A ima ih i više, od kojih su bili zabilježeni i svjedoci, osobito ako su ovi bili iz obrazovanih krugova. Navest ćemo samo nekoje kao primjer. God. 1690. ubo je u taboru sršen Ladislava Palačića, te mu je ruka otečla, da ju je htio dati otdieliti. Nakon zavjeta Majci Božjoj Bistričkoj otko je smesta nestalo. Š. srpnja 1684. progledala je Katarina Milaković iz Zajezde, a svjedoci su župnik Moititoris, orguljaš Klancer, te Martin Miličić i Eva Pethoe, udova pok. Franje Viteza (obitelj Pethoe vrlo je znamenita u hrvatskoj povijesti). 18. veljače 1688. iscijeljen je Franjo Čeraković, koji je imao čirve po cijelom tijelu, a posvjedočili su to Jelens Gostall, Adam Pethoe. God. 1760. ozdravila je nakon zavjeta Helena pl. Matković u Petrovaradinu, koja je pet mjeseci teško bolovala, a kroz pet tjedana nije ništa mogla okusiti osim vode, te joj nijedan liječnik nije mogao pomoći. God. 1770. istučio se ozdravljenja nakon uzaludnog utjecaja liječničkog vještina: Franciske Krensilje kćerke Franciskine, za koju su liječnici tvrdili, da više nikad ne će vidjeti; Ivanu Domjanoviću, teško ranjenog u ratu s Prusima; Helene Pomper iz Reke, koja od iznemoglosti više nije mogla mičati ni rukama ni nogama; Osječanin Ivanu Starčiniću, koji je bio uzet na obje noge. Za vrijeme zasjedanja ugarsko-hrvatskih staleža u Požunu god. 1764. razbolio se član sabora Emerik Nagy. Liječnici su održali nad njim vijek i već ga napustili, a on je ozdravio po zagovoru Majke Božje i došlo osobno u Bistricu, da joj se zahvali. I t. d., i t. d.

A nije se uvijek radilo o telesnim potrebama; zabilježeno je i nekoliko dirljivih slučajeva, gdje su se na pr. ljudi riješili nezrečivih muka radi grijeha, što su bi prešetjeli u sv. Ispovijedi, pa su u Bistrici zadobili milost, da su se mogli valjano pokajati i čestito ispovjediti. Samo što su u takvim slučajevima s opravdan razloga preučena imena.

Da se potvrdi vjera ili da ona oživi, nisu potrebna čudesa. Nije li i sam Isus rekao: »Blago onima, koji ne videše, a uzvjerovaše.« Ali su čudesna uslišanja neizbirljivo pećal Božji na ljude i vremena, što pripadaju Njegovu Kraljevstvu.

PUT K PONIZNOSTI

Ljudi, koji žele savrim pripadati Bogu, česte su vremena snenadeni radi vlastitih pogrešaka, koje podajuju iz slabosti, pa se radi njih smućuju, vede i padaju u malodušnost i lažnom stidu. Tim svizme dokazuju, da imaju u sebi još puno sebezljubja, koje im više škodi, nego navedene pogreške. Ako se čudiš, da si pogriješio, imaš savrim krivo, što se čudiš, i dokazuješ, kako sebama malo poznat. Ti bi naprotiv trebao da se čudiš, što nisi počinio više i težih pogrešaka, i trebao bi da Bogu zahvališ, što te je od njih sačuvalo. Ti se smućuleš radi pogrešaka, grubih unutarnj mir, uzrujavaj se, a sve je to savrimo digno, očistiš prašinu i sve je jednostavno digno, očistiš prašinu i sve je opet dobro. Slično činiš u duhovnom životu: nemoj se ništa uzrujavati, nege se jednostavno digni iz pada, očisti se a sv. Ispovijedi i kreni dalje... Možda te progoni lažni stid. Pao si u pogrešku, a teško ti je priznati ispovjedniku. Šta će si misliti, da sam opet pogriješio? Priznaj pogrešku otvoreno i ponizno, pa će te on još više cijeniti. Ako ih teško priznaješ, opazit će da si ohol i zatvoren, pa će te manje cijeniti.

Dogodi se i to, da se srdimo radi toga, što smo prije negdje srdili, gdje nije bilo potrebno, ili da nam nestrpljivij zato, što prije negdje nismo bili strpljivi. Kako smo jadni! Srdimo se i srdimo se, što u času kušnje nismo bili jaki, a prije toga držali smo se vrlo jakim. I radi svih tih slabosti gubimo često volju za pobožne vježbe, pa ih pomalo zapuštamo. Gledamo na savršenost kao na nešto nedostizivo, i gubimo nadu, da je možemo ikad postići. Šta mi sve to koristi, kad ponovno padam u iste pogreške i ništa se ne popravim. Ovakvo mišljenje lukava je zamka neprijateljeva. Želiš li da još umakneš, ne gubi nikad hrabrosti, makar u kakvu pogrešku upao, nego reci sam sebi: Ako i stoput na dan padnem, svakiput ću ustati i nastaviti put.

Šta za to, ako si na putu pao, samo kad si došao do cilja? Bog ti to sigurno ne će predbacivati. Često ljudi posrću radi toga, što brzo hodaju. Prevelika revnost i naglost čini pogreške, ali i brže daje dovodi. Bojazljiviji i oprezniji ljudi paze, gdje će stati, mjere korake, zaoblaze pobjelna mjesta, stalno su u strahu, da se ne zaprase i ne zablate. Na taj način spovjedi nikad hrabrosti, nego oni prvi, a četo ih na pol puta zatekne sami. Nije ona duša najsvjetlija, koja počinja najmanje pogrešaka, nego ona, koja ima više hrabrosti, širokogrudnosti i ljubavi, i koja sama sebe najviše svladava. Koja se ne boji na putu ni porstaja ni pada ni prašine, samo da što više napreduje.

Sv. Pavao kaže, da onima, koji Bogu ljube, sve se okreće na dobro. Da, sve se okreće na dobro, pa i same njihove pogreške, koje Bog dozvoljava, da ih isliječi od tustog pouzdanja u sebe same, i da im pokaže, što su i za što su sposobni. David je upoznao, da su ga grijehi učestvili u nepouzdanju u sebe samoga. Dobro je za mene, da si me ponizio, veli on, jer se držim još čvršće Uzg zakona. Pad sv. Petra bio je za njega spasnosna pouka. Ponizio ga je i učinio sposobnim, da bez pogibli primi najveće darove Duha Svetoga i da postane glavom Crkve Kristove. A sv. se Pavao usred sjajnih uspjeha svog apostolata sjetio vazda, kako je bulio na Krista i progonio Crkvu Božju, i to ga je sačuvalo od isprazne oholosti.

Bog ga nije htio osloboditi od napasti. Oni imale da ga drže u poniznosti i da budu protužeta vsjilkim objavama Božjim, koje je imao. Ako Bog iz najtežih prestupaka znađe izbiti toliko koristi, tko će surmjirati, da i naše obične svakidnjave pogreške ne može obratiti nama na spasenje? Po nauči svih učitelja unutarnjeg života Bog dopušta, da veoma vesele duše padaju u izvjesne pogreške, upatilo svega truda, da se od njih oslobode. Hoće, da tako osjete svoju slabost i da im pokaže, šta bi bili bez Njegove milosti. Hoće, da ne postanu oholi radi uspjeha, koju im daje, i da je i dalje imaju najvećom poniznosti, te stalno imaju nepovjerenje u sebe i time izbjegnu pogibelnom sebezljubju, a napreduju u revnosti, budnosti, pouzdanju u Boga

POZIV!
BOGOSLOV! ZAGREBAČKOG SJE-
MENISTA POZIVAJU SE, DA SE PO-
VRATE U ZAVOD 9. LISTOPADA 1952.
DO 7 SATI NAVJEČER.

REKTORAT

XVII. Nedjelja po Duhovima

28. IX. 1952.

Danas je sv. Evanđelje pripovijeda, kako su farizeji pristupili k Isusu, da Ga kradu, i jedan zakonoznanac upita Ga, koja je najveća zapovijed u zakonu. Isus odgovori, da je najveća zapovijed ljubiti Boga, a druga je ovoj jednako: ljubiti bližnjega kao samoga sebe. Znam Isus za uzvrat upita njih: Što mislite o Kristu, čiji je on sin? Oni reku: Davidov. A on reče: Kako Ga David zove Gospodinom, ako ma je sin? Na to Mu ne moguće odgovoriti, i nijsu se više ufali, da Ga što pitaju.

1. Jedan zakonoznanac kuašćući Ga upita. Isus je svuda, kamogod je došao, napuštava svoj nauk. U sinagogama je čitao i tumačio Sv. Pismo, a na otvorenom, u prirodi na gori, iz ladice učio ih je sveći Evanđelje. To je bilo krivo, jer Isus je pismoznanac, prvo što on nije nigdje svršio nikakve više škole, u kojoj bi se učilo za učitelja. On je sin dvorčev, dakle čovjek niska roda i neuk. Drugo, on govori neke dosad nečuvane stvari, amalovažuje ljubne učitelje i buni narod protiv njima, a treće, nared grne za Njim i voli Ga, a to kvari njima ugled. Farizeji su kovali protiv Njemu različite protu-udarce da Mu osujete uspjeh. Među takvima bili su i upiti, koji su imali Isusa dovesti na tanak led, i bjelodano dokazati, da je on neznanica da nije ovlašten da učje, i da se Njemu učeno protiv zakonu. Takav upit bio mu je postavljen i sada.

2. Zakonoznanac kuašćući Ga upita: Učitelju, koja je najveća zapovijed u zakonu? Zakonoznanac je mislio ovako: Ako mi na to pitanje ispravno odgovori, dobro, nikom ništa, ali ako reče da ne zna, ili ako krivo odgovori, e onda jaš Njemu. Zakonoznanac je računao kao sigurno, da će Isus krivo odgovoriti, jer je u Mojsjevju zakonu bilo vrlo mnogo zapovijedi. Samo učeni ljudi su ih sve poznavali, a samo naučeniji su znali, koja je od koje važnija i veća i koja je najveća. To je dakle bio kao neki ispit Isusove inteligencije i poznavanja zakona. I gje, na zaprepastenje zakonoznančevu, Isus je odgovorio odlično: Prva i najveća je zapovijed ljubiti Boga nada sve, a druga je ovoj jednako: Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe. I još doda: O ovim dvjema zapovijedima ovisi sav zakon i proroci. Na taj odgovor zakonoznanac postidjen zašuti a zašute i svi prisutni farizeji.

3. A kad se sabraše farizeji upita ih Isus. On, Isus, je na ispitu odlično prošao, a sada da vidi, kako će oni, da li znadu zakon on, koji se grade učiteljima naroda. Ako David Mesiju naziva Gospodinom, kako mu je sin? I to je bila velika zagonetka za pismoznanca, na koju Mu mogao niti odgovoriti. Tako ih je Isus postavio pred narodom i nitko se više nije usudio, da Ga od toga dana što pita. Božja mudrost nema granica.

O ovim dvjema zapovijedima viši sav zakon i proroci. Ljubav prema Bogu i

Vječni Misionar

Roditelji sv. Terezije od Djeteta Isusa Azelija Marija rođ. Guerin i Luj Martin bili su prvi uzori kršćanskim roditeljima (Benedikt XVI). Vrhovni je zakon za njih bio u svemu i svijelk Božja Volja. Azelija je svijelka i umrla kao mučenica i žrtva ljubavi prema Presv. Srcu i Isusu. Luj je učinio predsmrt svoga života i srca ognjišta Bezgrešna Djetetu Mariju. Njihova je najvlija želja bila, da sva njihova djeca budu Bogu posvećena u samostanu. Kad im se rodilo pet kćeri, utjelali su se deveticama sv. Josipu za — misionara. I, rodio se mali Josip, ali ne za dugo. Rodio im se i drugi Josip, ali i on je brzo otišao za prvim u nebo za anđela. Roditelji su se predali u Volju Božju. — Još su željeli — Sveca. I rodila im se mala Marija Franciska Terezija.

Na njoj je Gospodin veličanstvom velikodušnošću ispunio njihove iskrene molitve i velikodušne želje. Ona je ušla u Karmel u Lisieux i u kratko vrijeme, za manje od deset i pol godina, postigla vrhunac kršćanskoga savršenstva. U tom je samostanu bila budna misionarska presveta. Iz njeja se još g. 1861. uputila sestra Filomena od Bezgrešna Začeca u Košenšinu i osnovala prvi karmelski samostan u Saigonu. Odatle su potekli svi karmelski samostani na Dalekom Istoku.

Sveta Terezija je bila misionarska, upravo apostolska duša. Ona je ušla u Karmel, da moli, trpi i žrtvuje za svete Misije. Živo je željela da propovijeda Evanđelje do konca svijeta, da usadi Isusov Križ u sve zemlje i u najzabavnije otoke, da unese Krista u sve duše do svršetka svijeta. Na te je nakane neprestano prinisla Predragocjenu Krv Isusovu. Revno je pratila rad misionara, osobito ako Nempona. Oduševila se za sandeokoga mučenika blaženog — Teofana Venardija, koji je kao misionar u Tonkinu radošno predao Bogu svoj mladi život kao žrtvu. I ona je bila određena da ide kao misionarka u Hanoj i Tonkin. Ali sušica ju je prikovala uz krevet. Od nje je i umrla 30. rujna 1897. u dvadeset i petoj godini.

bliznjemu nadomješta sve zakone, i Božje i ljudske. Gdje ima ljubav, tu treba zakon ni propis. Tko ljubi Boga, sva su njegova djela u skladu s Božjim zakonom, a da on to i ne misli i nije toga svjestan. Savjest mu njegova kaže, šta treba da čini, a to što pod takvim utjecajem čini, dobro je i u skladu s Božjim zakonom. Jer se temelji na ljubavi. Isto vrijedi i za odnose među ljudima, kojima je temelj međusobna ljubav. U takvim odnosima ne će biti svadbe, nepravde, tučnjave, krađe, otmica, klevete, himbe, ubojstva i ništa od društvenih poroka. Ljubav je društvena. Čin, što ne traži svoje, ne radi se nepravdi, sve vjerni svegu se nada, sve trpi. O kad bi ljubav zavlada- la svijetom!

Samo trideset godina oslijele njezine smrti — dana 14. prosinca 1897. — proglasio ju je Sveti Otac Pijo XI, jedan od njezinih najvećih štovatelja, nesekom — štitičnikom svih katoličkih misli — cijeloga svijeta, u istom redu sa sv. Franjom Kaverijem, najvećim misionarom Katoličke Crkve, ka sveti Apostolici.

Ove godine slavi se u svemu katoličkom svijetu dvadesetpeti godišnjica toga izvanrednoga odlikovanja, a osobito na misijskom području. U Lisieux-u je priredena posebna misionarska izložba.

Danas smijemo reći, da je i sama Svetica kao i ova njezina osobito čama služba, koja joj je povjerenja u svetoj Crkvi, plod molitva njezinih sveti roditelja. Štogađ zašтите od Oca u moje ime, da će Vam — A oni su zatražili misionara i Sveca. I Gospodin im je dao veliku svetost Tereziju od Djeteta Isusa i od svete

Lice, i ne samo misionara nego nesekom zaštitnica svih misionara i svih misija u cijeloj katoličkoj Crkvi do konca svijeta — svjetloga Misionara.

Ovo je to čudnovatije, što sv. Terezija nikada ni korakom nije stupila na misijsko područje. Ali ona sama veli: Naš Gospodin ne gleda na veličina naših djela, nego na njihove potokove, nego na ljubav, kojom smo ih izvršili. Tako glase i njezine zadnje riječi svojoj sestri Celini, kojoj joj je ostavila za uspomenu i kao oporuku: Ljubav se jedina računa.

Ljubav je sve, a ona je iz ljubavi prema Bogu i prema dušama žrtvovala cijeli svoj život za misije. I Gospodin je ovu nepoznatu velikuodušnu žrtvu iz samostanske ćelije uzdigao na svoje svete oltare, slavio ju nebrojnim čudesima i pokazao cijelom svijetu za uzor. A uspomenu njezinih sveti roditelja blagoslovit će njezina duhovna djeca od koljena do koljena.

— Sveta Terezija od Djeteta Isusa, zaštitnica misija moli za nas! (100 dana oproštenja svaki put).

Instrukcija Kongregacije sv. Oficija Ordinarijima o crkvenoj umjetnosti

Vrhovna Sv. Kongregacija, koja se je uvijek brinula, da crkvena umjetnost doprinese očuvanju vjere i pobožnosti, u kršćanskom puku, smatrala je potrebnim, da opomene sve Ordinarije na propise, kojih se treba držati, kako bi se crkvena umjetnost nadahnjivala načelima i pepirala oblike, koji pristojno dostojanstvu i svetosti Božje kuće.

O ARHITEKTURI. Arhitektura, i onda kada uzima 'nove oblike, uvijek mora ispunjavati svoju službu, koja se sastoji u građenju kuće Božje, kuće molitve, koja se nikada ne može izjednačiti s profanom građevinom.

Arhitektura sveti zgrada treba da pazi i na komoditet vjernika, olakšavajući im, da dubom i očima mogu pratiti svete obrede. Ona mora paziti i na eleganciju linija, ali neka ne prezire jednostavnost u predavanju igri praznim majstorjama, a povije svega neka izbjegava sve ono, što može pokozivati na nemar u umjetnosti.

Ken. 1162 § 1. propisuje: 'Nijedna se crkva ne smije graditi bez pismenog odobrenja mjesnog Ordinarija. Generalni Vikar ne može dati ovo odobrenje bez specialnog ovlaštenja.

Ken 1164 § 1. propisuje: 'Ordinariji se moraju brinuti, da crkve budu sagrađene ili obnovljene prema obliku, koji je prihvaćen od crkvene tradicije i prema zakonima crkvene umjetnosti, tražeći pritom mišljenje stručnjaka, kada je to potrebno.

Ova Vrhovna Sveta Kongregacija upozorava zatim na strogu dužnost točnog vršenja odredbi kan. 1268 § 2 i 1269 § 1: 'Presveta je Euharistija mora čuvati na najodličnijem i najčistijem mjestu u crkvi t. j. redovito na glavnom oltaru, ukoliko se neki drugi oltar ne čini dostojnijim i prikladnijim štovanju tako velikog Oltajstva. Presvetu Euharistiju treba da se čuva u nepokretnom tabernakulu postavljenom u sredini oltara.

O LIKOVNOJ UMJETNOSTI. 1. Po propisu Kan. 1278: 'Nikom nije dozvoljeno bez prethodnog odobrenja mjesnog Ordinarija postaviti ili činiti da bude postavljena u Crkvi, pa ni u izuzetnim slučajevima, drugim svetim zgradama slika, koja ima neublaženu formu.

2. 'Ordinarij pak neka ne dozvoli izlaganje javnom štovanju vjernih takvih slika, koje se ne slažu s običajem odobrenim od Crkve.

3. 'Ordinarij ne će nikada dozvoliti, da u crkvi ili u svetim zgradama budu izložene slike, koje izražavaju lažnu nauku ili koje vjerljadu' čast ili dostojanstvo ili koje mogu zavesti neuke u pogibeljne zablude.

4. U slučaju, da dijecezanske komisije oskudjevaju stručnjacima ili se u njima pojave sunnje ili razlika u mišljenjima, Ordinarij će zatražiti mišljenje metrolopične komisije ili pak centralne komisije u Rimu.

5. U skladu s propisima Kan. 485 i 1178. Ordinariji će poduzeti, da bude uoklojena iz sveti zgrada sve ono, što se protiv sveti vjere i postovanja, koje se duguje kući Božjoj; najstrože će zabraniti, da bude izložena štovanju vjernika na samim oltarima ili na obiljnim zidovima nesuvla množina kipova ili slika ništavne vrijednosti, u najviše slučajeva stereotipnih.

6. Biskupi i redovnički stariješine ne će nikada dati odobrenje za tiskanje knjiga, časopisa i novina, koje donose slike, koje nisu usklađene načinu crkvenog mišljenja i crkvenim dekretima.

Da bi preuzvišeni Ordinariji mogli od Komisije za crkvenu umjetnost dobiti stručne savjete sa sigurnošću, da će ti savjeti biti u skladu s direktivama i s vlastitim ciljevima crkvene umjetnosti, neka se postaraju, da u ovu Komisiju budu izabrane osobe, koje uz neopornu kompetenciju u pitanjima umjetnosti imaju dar žive vjere i istinite pobožnosti i pune odanosti direktivama Svete Stolice. Reč je iz svojstva učiniti vrijednim tako čame službe.

Bilo u predmetima arhitekture ili u o-nim likovne umjetnosti prednost treba dati onim umjetnicima, koji posjeduju profesionalno iskustvo i koji su istovremeno u stanju, da evojim djelima izraze iskrenu vjeru i istinitu pobožnost, koja su svojstva vlastita crkvenoj umjetnosti.

Na kraju treba se pobitnuti, da nastavnici, poštujući čame tradicije i poslušni direktivama Svete Stolice, poučavaju u crkvenoj umjetnosti svećenike i kandidate u filozofskim i teološkim školama prema njihovoj dobi i sposobnostima pojedina i da obrazuju njihov duh za pravilno shvaćanje crkvene umjetnosti. Rim, Palača Svetog Oficija, 30. lipnja 1952.

GIUSEPPE kardinal PIZZARDO tajnik Alfredo Ottaviani, predsjednik

ŠTO JE ČOVJEK?

Odgovor na pitanje: Što je čovjek? od najvećeg interesa za ljude. I ljudi s pravom traže određen i istinit odgovor na to pitanje, jer onu zadire u njihov život i određuje cilj i svrhu njihova života.

Tijekom historije učeni je svijet različito odgovarao na to pitanje. Neki su učili, da je čovjek životinja, istina, savršena i razvijena od drugih, ali ipak samo životinja, dok su drugi tvrdili, da se čovjek razlikuje od drugih životinja u prvome redu time, što pored materijalnoga tijela ima i netvrdnu dušu. Cicero kaže: 'Neki filozofi uče, da se na samrti rastaje duša od tijela, drugi, da u času smrti propada duša zajedno s tijelom. Ali i oni, koji vele, da se na samrti duša rastaje s tijelom, shvataju to različito i dok jedni vele da duh, kad napušta tijelo, ide u svemir, tvrde drugi, da duh dugoročno živi u smrti, a ima i filozofa, koji vele da duh živi uvijek.'

I Cicero nastavlja: 'Filozofi se ne slažu ni u tom, što je zapravo duša, gdje joj je sijelo i otkuda potječe. Jedni vele, da joj je sijelo u srcu, Empedokle veli, da pliva u krvi, treći, da je u mozgu. Stolk Zeno uči, da je duša vatrena, Aristoksenas da i nema duše, a što mi zovemo dušom, da je harmonija šestica tijela. Plato govori o tri duše, jedna je u glavi, druga u prsima, treća u utrobi. Diokarhes veli, a nema duše u Aristoksenasom, da nema duše i timofa duševni život ustrojstvom tijela.

Od učenja filozofa Aristoksenasa i Diokarhesa nije se na to vlas pomakla nova znanost, u kolikid dakako ne prihvata

učenje objavljene vjere. Učenje filozofa, koje u nešto grabljem obliku iznosi i Haecceit, sasvim se podudara s onim, što govori o prvotnom stanju ljudi Horac. On veli da su ljudi u početku bili odvratna čorda, koja se grebla noćtima, tukla šakama i člepanicama ubijala za žumke plodove i za nastavbu u spiljama. Na vremenom su ljudi izumili riječi i njima su označavali stvari.

S tim naziranjem je dakako i u uskoj vezi shvatanje tih filozofa o svrsi čovječje života. Jedni je traže u znanju, drugi u sticanju treći u neosjetljivosti prema bolima, većina u uviđanju. Poznata je izjava: Carpe diem, post mortem nulla voluptas. Jedl, pij, zabavljaj se. Iza smrti nema uživanja. Engleski pedagog Lecky se tuži i veli, da u neke vrline, koje su gašili naši djedovi, izumire ili da izumiru. Cicero upozorava na različenje filozofa u pitanju, što je dobro, a što zlo, i kaže, da nam ne preostaje drugo nego da se suostegno u konačnom smislu o tomu.

Dok se je učeni svijet razilazio u tomu, što je čovjek i koja je konačna svrha čovjekova, dao je sam Bog odgovor na ta pitanja najprije preko patrijarha i proroka, a onda preko Jedinorođenog svog Sina, koji je svijetlo, koje rasvjetljuje svakog čovjeka, koji dolazi na svijet. Objava nas Božja uči, da su ljudi, stvoreni od Boga, da su slika i prilika Božja i da im je duša čovjekova besmrtna, a konačna svrha da je šovjetovoga da upozna Boga i da M. služi za života i da će se slijediti s Bogom u vječnosti.

Bog je dao čovjeku razum da može spoznati objavljenu nauku i stvorio je čovjeka slobodnim, da uzmože držati volju Božju. Non est religionis cogere ad religionem. Bog ne sili ljude, da moraju prihvatiti objavljenu vjeru. Razumom svojim upoznaje čovjek objavljenu nauku i gleda razloge, koji govore, da je doista od Boga objavljena, a čovjek iz postovanja i ljubavi prema Bogu prihvata te razloge i samu objavu, koju on utvrđuju. I upravo u tomu, što se čovjek podvrgava razumom objavljenoj religiji i što drži od svoje volje odredbe i propise, koje Bog daje čovjeku, čovjek zavređuje da ga Bog primi iz smrti u vječno blaženstvo.

Samo religija rješava potpuno i sigurno pitanje: Što je čovjek?, a daje to rješenje na temelju objave. Duboki mislilac Pascal veli: 'U čovjeku ima vlastitosti, koje pokazuju, da je slika Božja, ali je u njega i dosta toga što uči, da je samo slika. To je neke potaklo, da su stali učiti, da čovjek ima dvije duše... Ne bi bilo preporučiti, da se Bog potpunoma ljudima objavljuje, ali nije ni istina, da im se objavljuje. Tko iskrena srca Boga izume, nalazi Ga; Boga treba tražiti očima razuma i srca, ali Ga nalazimo samo očima vjere.'

KONFERENCIJA SV. VINKA PAULSKOG U BRAZILIJU. Prema najnovijoj statistici imad. Konferencije sv. Vinka Paulskog u Braziliji danas 550.000 članova u 3. 352 župe. Društvo se brinulo za 27.000 obitelji, a izdalo je u karitativne svrhe 900.000 dolara. Članovi društva slušali su prošle godine 1.209.305 svetih Misa, primili su 588.157 svetih Pričasti, obavili 1.810.022 pohoda Svetogaštvu i izmogli 2.924.186 svetih Krunica.

